

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea Legii nr. 86/2006 privind Codul vamal al României

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

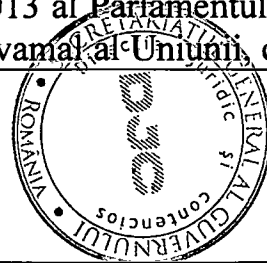
2.1 Sursa proiectului de act normativ

I. Având în vedere necesitatea prevenirii pronunțării de către instanțele de judecată din România a unor soluții neconforme cu legislația vamală unională, cu consecința acumulării de sume de plată în sarcina României către bugetul Uniunii.

Ținând cont de dispozițiile articolului 2 alin. (2) din Regulamentul (UE, Euratom) 2021/768 al Consiliului din 30 aprilie 2021 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a sistemului de resurse proprii ale Uniunii Europene și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 608/2014 și ale articolului 13 alin. (1) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 al Consiliului, privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resurselor proprii tradiționale și a resurselor proprii bazate pe TVA și pe VNB și privind măsurile pentru a răspunde necesităților trezoreriei, potrivit cărora statele membre iau toate măsurile necesare pentru a se asigura că sumele reprezentând resurse proprii tradiționale sunt puse la dispoziția Comisiei în condițiile prevăzute în regulamentele unionale.

Deoarece Comisia Europeană a solicitat informații și clarificări statului român prin intermediul Dosarului (EU) Pilot (2020) 9670 - demers în urma căruia, este posibilă declanșarea procedurii de infringement- ca urmare a constatării neconformității prevederilor legale din România privind suspendarea executării deciziilor vamale (acte administrativ fiscale) care au ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe cu constituirea unei cauțiuni al cărui quantum legal este de maxim 10% din suma contestată, și a identificat cazuri în care, ca urmare a unor cereri de suspendare a executării actelor administrativ fiscale întocmite de autoritatea vamală, debitorii au obținut în instanță suspendarea executării acestora, iar în cele din urmă, deși au fost pronunțate hotărâri judecătorești favorabile autorității pe fond, sumele care au făcut obiectul cererilor de suspendare nu au mai putut fi încasate din diverse motive (ex. resurse financiare insuficiente, insolvență, faliment, etc.) fiind declarate de autoritatea vamală nerecuperabile la Comisie.

Ținând cont că obligația statelor membre de a stabili și a pune la dispoziție resursele proprii tradiționale derivă din dispozițiile articolelor 2 și 9 din Decizia (UE, EURATOM) 2020/2053 a Consiliului din 14 decembrie 2020 privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene și de abrogare a Deciziei 2014/335/UE, Euratom și ale art. 4 alin. (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, Comisia Europeană învederează României că regulamentele UE în general, precum și Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii, cu

modificările și completările ulterioare (Regulamentul (UE) nr. 952/2013) sunt obligatorii și sunt direct aplicabile în toate statele membre în conformitate cu articolul 288 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”).

Luând în considerare faptul că la acest moment în România suspendarea executării actului administrativ emis de autoritatea vamală care are ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe se acordă de instanța de judecată potrivit art. 14 și/sau art. 15 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu prevederile art. 278 alin. (2) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

Reglementările naționale menționate nu sunt conforme cu reglementările unionale în ceea ce privește acordarea suspendării executării actului administrativ care are ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe cu constituirea unei garanții corespunzător datoriei vamale și a altor taxe obligatorii la un quantum al cărei nivel să fie egal cu quantumul exact al taxelor la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe, așa cum este prevăzut la art. 90 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013.

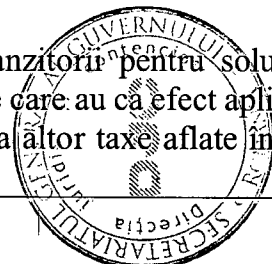
Deoarece nu sunt respectate reglementările vamale unionale referitoare la garantarea în quantum de 100% a datoriei vamale atunci când se analizează de instanța de judecată cererile de suspendare a actului administrativ care are ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe, serviciile Comisiei consideră că nerecuperarea taxelor la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe din acest motiv este responsabilitatea financiară a României.

Astfel, este necesar ca suspendarea executării actului administrativ care are ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe să fie posibilă doar cu constituirea unei garanții obligatorii la un quantum al cărei nivel este egal cu quantumul exact al taxelor la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe și nu cu constituirea unei cauțiuni al cărei quantum legal este de maxim 10% din suma contestată, așa cum este în prezent.

Luând în considerare că lipsa reglementării referitoare la obligativitatea debitorului de a constitui o garanție conform art. 90 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013, atunci când solicită suspendarea executării actului administrativ care are ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe, creează consecințe grave, care nu pot fi înlăturate, respectiv imposibilitatea recuperării sumelor ce reprezintă resurse proprii tradiționale, după pronunțarea hotărârilor judecătorești și, implicit, suportarea unor prejudicii materiale în sarcina statului.

Având în vedere necesitatea creării unui mecanism derogatoriu de la Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare și de la art. 278 alin. (2) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare prin care, cererea de suspendare a executării actului administrativ care are ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe să poată fi analizată și soluționată numai în condițiile reglementate de legislația vamală unională.

În acest context este necesar să se instituie prevederi tranzitorii pentru soluționarea cererilor de suspendare a executării actelor administrativ fiscale care au ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe aflate în curs pe rolul instanțelor de judecată.

Prin intervenția legislativă se completează prevederile Legii nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, cu prevederi cu incidență asupra resurselor proprii tradiționale colectate de România și datorate la bugetul Uniunii Europene și asupra eficientizării modului de implementare a anumitor atribuții ce revin autorității vamale.

Ținând cont de faptul că neadoptarea unor măsuri urgente, cu caracter excepțional, contribuie la creșterea pierderilor financiare ale Uniunii prin continuarea analizării și soluționării de către instanțele de judecată a cererilor de suspendare a executării actelor administrativ fiscale care au ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe fără constituirea unei garanții obligatorii la un quantum al cărui nivel să fie egal cu quantumul exact al taxelor la import sau la export corespunzător datoriei vamale și altor taxe.

2.2 Descrierea situației actuale

În România suspendarea executării actelor administrative care au ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe emise de autoritatea vamală se soluționează de instanța judecătorească potrivit art. 14 și/sau 15 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile alin.(2) al art. 278 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

Aceste reglementări naționale nu prevăd pe de o parte posibilitatea ca Autoritatea Vamală Română să analizeze și să soluționeze cererile de suspendare a executării actelor administrative care au ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe și pe de altă parte posibilitatea obligării debitorului (titularul cererii de suspendare) la constituirea unei garanții la un quantum al cărui nivel să fie egal cu quantumul exact al taxelor la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe.

În acest context legislativ, în cadrul inspecției privind controlul resurselor proprii tradiționale, desfășurată la autoritatea vamală din România în perioada 18-22 iunie 2012, în temeiul art. 18 din Regulamentul (CEE, EURATOM) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 privind punerea în aplicare a Deciziei nr. 2007/436/CE, Euratom privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene, agenții autorizați ai Comisiei au verificat mai multe dosare privind sumele înscrise în contabilitatea B, precum și dacă autoritatea vamală respectă legislația unională în domeniul vamal și financiar.

În raportul aferent misiunii de control, la punctul 3.4 - Suspendarea executării deciziilor vamale în caz de contestație, serviciile Comisiei au subliniat că ar trebui să se considere că orice contestație a unei datorii vamale însoțită de o cerere de suspendare constituie o cerere întemeiată pe articolul 244 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/1992, respectiv articolul 45 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013.

Cu referire la punctul 3.4 din raportul menționat, serviciile Comisiei insistă asupra faptului că este necesar ca legislația română să fie modificată cât mai curând posibil, în vederea asigurării conformității acesteia cu articolul 244 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/1992, respectiv articolul 45 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013.

Prin scrisoarea din data de 06 august 2013, serviciile Comisiei au comunicat autorităților române următoarele :

„Serviciile Comisiei își mențin poziția și reamintesc faptul că orice contestație a unei datorii vamale însoțită de o cerere de suspendare a executării trebuie considerată drept o

cerere în temeiul articolului 244 din Regulamentul nr. 2913/1992. Prin urmare, autoritățile române sunt invitate să modifice dispozițiile aplicabile în România pentru a asigura conformitatea acestora cu articolul 244 din Regulamentul nr. 2913/1992.”

În corespondența ulterioară, serviciile Comisiei au precizat că procedura din România, respectiv aplicarea prevederilor art. 14 și/sau 15 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile alin.(2) al art. 278 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, nu este conformă cu dispozițiile Codului vamal al Uniunii, insistând asupra faptului că este necesar ca legislația română să fie modificată cât mai curând posibil în vederea asigurării conformității acesteia cu art. 45 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013: *”În caz contrar, autoritățile române riscă să fie considerate responsabile din punct de vedere financiar pentru orice pierdere de resurse proprii, mai ales în cazul în care, în final, contestația este respinsă, iar cuantumul datoriei (insuficient garantată) este declarat nerecuperabil și scos din evidențele contabile. În cazul în care legislația română nu va fi adaptată în scurt în scurt timp, serviciile Comisiei ar fi obligate să inițieze o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în sensul articolului 258 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.”*

În acest context, Comisia Europeană a transmis în sistemul EU Pilot, în luna noiembrie 2020, o solicitare de informații privind suspendarea aplicării unei decizii vamale, solicitare care face obiectul dosarului EU Pilot (2020)9670.

Începând cu luna noiembrie 2020 când Comisia Europeană a formulat solicitarea de informații în Dosarul EU Pilot (2020) 9670, reprezentanții autorității vamale au efectuat demersuri scrise și au participat la întâlniri de lucru cu reprezentanți ai Agenției Naționale de Administrare Fiscală și respectiv ai Ministerului Finanțelor în vederea identificării celor mai bune soluții legislative pentru punerea în aplicare a art. 45 și 90 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

De asemenea, Autoritatea Vamală Română (fostă Direcția Generală a Vănilor din cadrul ANAF) prin Ministerul Finanțelor a întreprins acțiuni de consultare la nivel interinstituțional solicitând prin adresa nr. 8303/2021 Ministerului de Justiție, Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Afacerilor Externe, sprijinul în găsirea unei soluții legislative (de ordin primar, secundar sau/și terțiar) care să conducă la respectarea reglementărilor vamale unionale referitoare la suspendarea deciziilor vamale care au ca efect aplicarea de taxe la import sau la export și respectiv garantarea cuantumulului exact al taxelor la import sau la export corespunzător datoriei vamale și altor taxe.

Totodată în cursul lunii decembrie 2020, autoritatea vamală a solicitat statelor membre UE clarificarea unor aspecte privind aplicarea de către acestea a prevederilor art. 45 și 90 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, iar din analiza celor 13 răspunsuri primite de la statele membre s-a desprins concluzia că în toate statele respondente suspendarea punerii în aplicare a unei decizii este condiționată de depunerea unei garanții care să acopere cuantumul 100% al taxelor la import sau la export, indiferent de autoritatea care soluționează cererea.

Astfel, pentru elaborarea cadrului juridic legislativ în vederea realizării conformității legislației naționale cu legislația vamală unională s-au avut în vedere mai multe soluții legislative concretizate în elaborarea unor proiecte de acte normative (proiect de ordonanță de urgență a Guvernului și proiect de hotărâre a Guvernului pentru completarea

Regulamentului de aplicare a Codului vamal al României, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 707/2006). Cu privire la aceste proiecte, în cadrul procedurii de avizare au existat neclarități referitoare în principal la măsurile tranzitorii aplicabile dosarelor aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor de judecată precum și la măsurile tranzitorii privind soluționarea cererilor de suspendare a executării de către autoritatea vamală, între data intrării în vigoare a ordonanței de urgență și data intrării în vigoare a hotărârii de Guvern pentru completarea Regulamentului de aplicare a Codului vamal al României, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 707/2006.

Urmare neclarităților menționate analizând proiectele de acte normative precizate, s-a considerat că proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului prezenta unele neajunsuri referitoare la aplicarea legii în timp, ceea ce a condus la concluzia că este oportună reanalizarea și identificarea altor soluții legislative pentru claritatea modului în care norma juridică va fi pusă în aplicare pe domeniile în discuție.

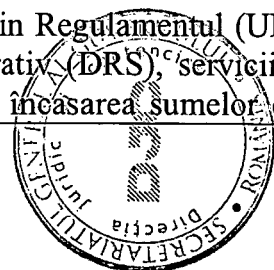
Astfel, având în vedere argumentele prezentate raportat la aspectul că proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului are implicații asupra Legii nr. 207/2005 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, activității instanțelor de judecată și activității autorității vamale, a fost necesară reexaminarea și reformularea acestuia.

De asemenea, s-a renunțat la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru completarea Regulamentului de aplicare a Codului vamal al României, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 707/2006. Astfel, au fost introduse în corpul proiectului ordonanței de urgență a Guvernului supus în prezent aprobării prevederi referitoare la elaborarea unui ordin al președintelui Autorității Vamale Române în ceea ce privește componența și atribuțiile Comisiei de soluționare a cererilor de suspendare a executării constituită la nivelul fiecărei direcții regionale vamale.

În plus, în contextul modificărilor legislative din perioada 2021-2022 privind înființarea Autorității Vamale Române (Legea nr.268/2021 pentru înființarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea unor acte normative, Hotărârea Guvernului nr. 237/2022 privind organizarea și funcționarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea pct. 1 de la lit. C din cadrul anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 791/2009 privind condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional, cu modificările și completările ulterioare) potrivit cărora a avut loc reorganizarea activității vamale, a fost necesar să se reanalizeze proiectul actului normativ supus atenției.

Motivarea urgenței:

1. Menționăm că în timpul controlului efectuat în România, agenții autorizați ai Comisiei au identificat cazuri în care, ca urmare a unui act administrativ întocmit de autoritatea vamală, respectiv decizie pentru regularizarea situației, (în continuare DRS), debitorii au obținut în justiție suspendarea executării acestuia, iar în cele din urmă, deși autoritatea vamală a obținut câștig de cauză pe fond în ceea ce privește legalitatea și temeinicia actului, sumele respective nu au mai putut fi încasate la buget, fiind declarate nerecuperabile. În aceste cazuri, deoarece nu sunt respectate reglementările vamale unionale referitoare la garantarea în cuantum de 100% a datoriei vamale (art. 90 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013), în caz de suspendare a executării actului administrativ (DRS), serviciile Comisiei consideră că este responsabilitatea financiară a României încasarea sumelor ce

reprezintă resurse proprii tradiționale, solicitând în acest sens să i se pună la dispoziție sumele respective.

Cu scopul de a proteja interesele financiare ale UE, România trebuie să ia măsuri imediate pentru constatarea și recuperarea resurselor proprii tradiționale în conformitate cu cerințele din legislația UE, astfel este necesar ca cererile de suspendare a executării actelor administrative care au ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor judecătorești la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență să se continue de către acestea cu aplicarea art. 90 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013, în sensul obligării titularului cererii de suspendare la constituirea garanției în cuantum de 100%.

În această situație nu este vorba despre instituirea unor prevederi legale noi, care să contravină principiului potrivit căruia cererile aflate pe rolul instanței se soluționează în baza legii aplicabile la momentul formulării cererii deoarece în speța supusă analizei este vorba de aplicarea directă a legislației vamale unionale, pe care România trebuia să o aplice de la data de 01.01.2007- Regulamentele vamale Unionale (Regulamentul nr. 2913/1992 - în vigoare până la data de 1 mai 2016 respectiv Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului vamal al Uniunii, cu modificările și completările ulterioare).

Mai mult, potrivit art. 148 alin. (2) din Constituția României, ca urmare a aderării la Uniunea Europeană, „prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare”, iar potrivit prevederilor art. 148 alin. (4), „Parlamentul, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile alineatului (2).”

Astfel, în lumina prevederilor „TFUE” și a celor constituționale enunțate, soluționarea dosarelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești trebuie realizată cu aplicarea dispozițiilor art. 90 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, în caz contrar în situația acestor dosare se mențin premisele imposibilității recuperării sumelor -prin lipsa garantării- ce reprezintă resurse proprii tradiționale, după pronunțarea hotărârilor judecătorești pe fond și, implicit, suportarea unor prejudicii materiale în sarcina statului român pe termen lung.

Aceste aspecte justifică pe deplin situația extraordinară și de urgență ce nu poate fi amânată având în vedere că orice întârziere în reglementare poate conduce la pierderea de resurse financiare atât pentru bugetul UE cât și pentru bugetul de stat.

2. Potrivit dispozițiilor art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, pentru emiterea unei ordonanțe de urgență este necesară îndeplinirea cumulativă a trei condiții: adoptarea acesteia doar în situații extraordinare; existența urgenței reglementării; motivarea urgenței reglementării în cuprinsul ordonanței.

În Decizia nr. 381/2013, Curtea Constituțională a statuat că situația extraordinară exprimă un grad mare de abatere de la obișnuit sau comun, iar pentru îndeplinirea cerințelor prevăzute de art. 115 alin. (4) din Constituție este necesară existența unei stări de fapt obiective, cuantificabile, independente de voința Guvernului, care pune în pericol un interes public. În consecință, potrivit jurisprudenței constituționale, prin ordonanțele de urgență se impune adoptarea unor soluții imediate și reacția promptă a Guvernului pentru apărarea unui interes

public, prin eliminarea unor eventuale pierderi financiare ce pot rezulta din soluționarea cererilor de suspendare a executării actelor administrative care au ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe fără constituirea de garanții în cuantum de 100%.

În speța la care se referă serviciile Comisiei Europene datorită căreia a emisă solicitarea de informații în dosarul EU Pilot (2020)9670, prin Nota nr. 30580/05.04.2018 s-a aprobat de conducerea ANAF plata de la bugetul statului către Comisia Europeană a sumei principale nete de 22.613 lei și a sumei de 21.098,19 lei dobânda calculată de serviciile Comisiei.

În prezent, în concret din situația existentă la nivelul Autorității Vamale Române de CONT B la data de 31.10.2023 au fost identificate un număr de 8 decizii de regularizare a situației pentru care debitorii au solicitat instanțelor de judecată suspendarea executării în temeiul art. 14 și 15 din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare. Obiectul acestor decizii îl constituie sume în valoare totală de 26.410.545 lei.

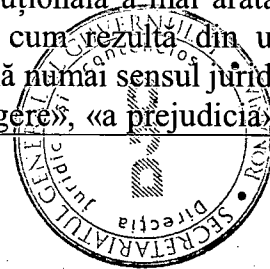
În acest context, dacă sumele constatate (26.410.545 lei) nu se vor încasa chiar dacă autoritățile vamale ar obține în instanță soluții favorabile pe fond, acestea nu ar mai putea fi executate deoarece debitorii se pot afla în faliment, insolvență sau pot fi radiati, etc.

Dacă aceste sume rămân negarantate în cuantum de 100%, iar instanțele de judecată confirmă legalitatea actelor administrativ fiscale pe fond și debitorii nu pot fi executați, ele riscă să fie declarate nerecuperabile (pentru că nu sunt garantate 100%, iar debitorii nu mai pot fi executați). În acest caz, Comisia Europeană va solicita statului român plata resurselor proprii tradiționale (principalul) precum și a dobânzilor de întârziere acumulate (calculate de la data acordării suspendării când resursele proprii tradiționale nu au fost garantate 100% și până la data plății) care pot depăși de două sau trei ori, după caz cuantumul sumelor principale.

Totodată, având în vedere că deciziile de regularizare a situației menționate pot face și obiectul verificărilor serviciilor Comisiei în cadrul inspecțiilor privind resursele proprii tradiționale în următorii 3 ani, apare ca fiind urgentă adoptarea cadrului legislativ național care să confere autorității vamale competența să aplice prevederile art.45 și 90 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

De asemenea, prin Decizia nr. 802/2009, Curtea reține că emiterea unei ordonanțe de urgență pentru punerea de acord a legislației naționale cu cea comunitară în situația în care este iminentă declanșarea procedurii de infringement în fața Curții de Justiție este pe deplin constituțională.

Curtea Constituțională a României, în jurisprudența sa, a stabilit că "se poate deduce că interdicția adoptării de ordonanțe de urgență este totală și necondiționată atunci când menționează că «nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale» și că «nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică». În celelalte domenii prevăzute de text, ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate dacă «afectează», dacă au consecințe negative, dar, în schimb, pot fi adoptate dacă, prin reglementările pe care le conțin, au consecințe pozitive în domeniile în care intervin". Curtea Constituțională a mai arătat că "verbul «a afecta» este susceptibil de interpretări diferite, așa cum rezultă din unele dicționare. Din punctul de vedere al Curții, aceasta urmează să rețină numai sensul juridic al noțiunii, sub diferite nuanțe, cum ar fi: «a suprima», «a aduce atingere», «a prejudicia», «a

vătăma», «a leza», «a antrena consecințe negative»" (relevantă, în acest sens, este Decizia nr. 1.189 din 6 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787 din 25 noiembrie 2008).

Ținând cont că potrivit jurisprudenței Curții Constituționale statuată prin deciziile nr.15 din 25 ianuarie 2000, nr.802 din 19 mai 2009, nr.1.599 din 9 decembrie 2010, nr.60 din 12 februarie 2020, actele obligatorii ale Uniunii Europene pot fi transpuse prin ordonanță de urgență numai în condiții restrictive, respectiv iminența declanșării procedurii de infringement în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, iar în situația de față, există iminența declanșării procedurii de infringement deoarece termenul de conformare se încheie la data de 20 decembrie 2023,

Având în vedere că în considerentele deciziei Curții Constituționale nr.60 din 12 februarie 2020, punctul 59. se menționează că *"Curtea a admis utilizarea ordonanței de urgență a Guvernului ca instrument de legiferare pentru situații concrete, stabilind, în considerarea obligațiilor impuse statului român de art.148 alin.(4) din Constituție, că „Guvernul este abilitat din punct de vedere constituțional ca, prin mijloacele pe care le are la îndemână, să garanteze îndeplinirea obligațiilor României față de Uniunea Europeană. Astfel, folosirea ordonanțelor de urgență pentru punerea de acord a legislației naționale cu cea comunitară în situația în care era iminentă declanșarea procedurii de infringement în fața Curții de Justiție este pe deplin constituțională.”*

Având în vedere că tot în decizia nr.60 din 12 februarie 2020, punctul 60. Curtea precizează *"Considerentele mai sus relevate, desprinse din jurisprudența Curții, exprimă, cu alte cuvinte, ideea potrivit căreia urgența reglementării apare atunci când o situație extraordinară - care se abate semnificativ de la obișnuit, este preexistentă urgenței, este cuantificabilă și obiectivă - determină, prin aceste caracteristici, necesitatea reglementării imediate, fără întârziere, a unor măsuri prompte și adecvate, în lipsa cărora ar exista riscul iminent al producerii unor consecințe negative de natură să afecteze un anumit interes public sau chiar drept fundamental. Totodată, mecanismul comun de legiferare specific Parlamentului, chiar și în procedură de urgență, nu este în măsură să răspundă cu celeritate necesității de a se interveni de îndată, astfel că reglementarea de către Guvern, prin procedura ordonanței de urgență, este singura soluție pentru evitarea unor grave consecințe.”*

Având în vedere că autoritățile Române în cadrul EU Pilot au transmis serviciilor Comisiei cu adresa nr. 14853/03.05.2023 un calendar de conformare care se încheie la data de 20 decembrie 2023 și există riscul iminent ca în orice moment după această dată să fie declanșată procedura de infringement,

Ținând cont că potrivit jurisprudenței Curții Constituționale statuată prin deciziile nr.15 din 25 ianuarie 2000, nr.802 din 19 mai 2009, nr.1.599 din 9 decembrie 2010, nr.60 din 12 februarie 2020, actele obligatorii ale Uniunii Europene pot fi transpuse prin ordonanță de urgență numai în condiții restrictive, respectiv iminența declanșării procedurii de infringement în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, iar în situația de față, există iminența declanșării procedurii de infringement deoarece termenul de conformare se încheie la data de 20 decembrie 2023.

2.3 Schimbări preconizate

1. Se propune completarea Legii nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare cu douăsprezece noi articole care să reglementeze expres competența de soluționare a cererilor de suspendare a executării actelor

administrative care au ca efect aplicarea de taxe la import sau export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe (DRS) în favoarea autorității vamale române potrivit alin. (1) al art. 36¹ din proiect.

2. Proiectul realizează cadrul legal derogatoriu de la dispozițiile art. 14 și/sau 15 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și de la dispozițiile art. 278 alin.(2) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, necesar aplicării directe de către autoritatea vamală a art. 45 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 în sensul soluționării cererilor de suspendare a executării DRS - urilor de către autoritate și a art. 90 alin. (1) din același act normativ în sensul că *"suspendarea executării unei decizii contestate trebuie să fie, ca regulă generală, subordonată constituirii unei garanții"* așa cum rezultă la punctul 46 al Hotărârii din 17 iulie 1997 în cauza C-130/95 Bernd Giloy împotriva Hauptzollamt Frankfurt am Main-Ost a Curții Europene de Justiție.

Totodată, în considerentele hotărârii menționate, Curtea interpretează ipotezele art. 244 din Regulamentul nr. 2913/1992 în prezent art. 45 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 precum și conceptele noi diferite față de legislația națională cum ar fi *"prejudiciu irecuperabil"*- *"un prejudiciu financiar este considerat în principiu ca fiind grav și irecuperabil numai în cazul în care nu poate fi recuperat în întregime dacă reclamantul obține câștig de cauză în cauza principală"*, sau *"dificultăți grave de ordin economic sau social"*- *"faptul de a subordona suspendarea executării unei decizii vamale contestate constituirii unei garanții este de natură să provoace dificultăți grave de ordin economic sau social pentru un debitor care nu dispune de mijloace suficiente care să îi permită să constituie o astfel de garanție"*. Față de aceste considerente se poate concluziona că *"dificultățile grave de ordin economic sau social"* sunt strâns legate de starea de fapt financiară și fiscală a unui debitor, stare de fapt care trebuie constatată după caz de către instanța de judecată și de către autoritatea vamală care soluționează cererea de suspendare a executării actului administrativ fiscal în discuție.

3. Se crează cadrul legal necesar aplicării art. 90 alin. (1) și art.92 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 în în situația cererilor de suspendare a executării actului administrativ fiscal (DRS) potrivit căruia atunci când garanția este obligatorie *"autoritățile vamale stabilesc cuantumul garanției la un nivel egal cu cuantumul exact al taxelor la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe"*, coroborat cu art. 287 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare potrivit căruia *"dispozițiile cuprinse în prezentul cod și în alte reglementări vamale privind garantarea [...] drepturilor de import [...] se aplică în mod corespunzător și pentru taxa pe valoarea adăugată și pentru accize care, potrivit Codului fiscal, sunt în atribuțiile autorității vamale."* Aceste clarificări sunt necesare deoarece obiectul actului administrativ fiscal (DRS) a căruia suspendare a executării se solicită poate fi format atât din datoria vamală, cât și din taxa pe valoarea adăugată și accize, după caz. Datoria vamală reprezintă resurse proprii tradiționale definite la art. 2 alin. (1) din Decizia (UE, EURATOM) 2020/2053 a Consiliului din 14 decembrie 2020 privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene și de abrogare a Deciziei 2014/335/UE, Euratom.

"(1) Constituie resurse proprii înregistrate în bugetul Uniunii veniturile provenite din:
(a) resursele proprii tradiționale care constau din taxe, prime, sume adiționale sau compensatorii, sume sau factori adiționali, taxe din Tariful vamal comun și alte taxe stabilite

sau care urmează să fie stabilite de către instituțiile Uniunii în legătură cu comerțul cu țările terțe, taxe vamale pentru produsele care intră sub incidența Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, expirat între timp, precum și contribuții și alte taxe prevăzute în cadrul organizării comune a piețelor în sectorul zahărului;”

4. Pentru aplicarea art. 90 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 s-au prevăzut la art. 36⁴ din proiect criterii necesare a fi analizate, (criterii care sunt similare pentru toate tipurile de autorizații emise de autoritatea vamală) criterii prevăzute în principal la art. 39 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 detaliate în cuprinsul Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/2447 al Comisiei din 24 noiembrie 2015 de stabilire a unor norme pentru punerea în aplicare a anumitor dispoziții din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului vamal al Uniunii, cu modificările și completările ulterioare și al Regulamentului delegat (UE) 2015/2446 al Comisiei din 28 iulie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele detaliate ale anumitor dispoziții ale Codului vamal al Uniunii, cu modificările și completările ulterioare. Aceste criterii sunt materializate la art. 36⁴ din proiect în condiții de îndeplinit și înregistrări doveditoare a stării de fapt existente.

5. Totodată, pentru punerea în aplicare a art. 36¹ prin inițiativa legislativă se stabilesc autoritățile vamale competente teritorial să soluționeze cererile de suspendare a executării actelor administrative care au ca efect aplicarea de taxe la import sau export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe, modalitatea de constituire a garanției în cazul în care autoritatea vamală competentă teritorial suspendă executarea actului administrativ care are ca efect aplicarea de taxe la import sau export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe, precum și stabilirea condițiilor și a cazurile în care dificultăți grave de ordin economic și social permit suspendarea executării deciziilor autorităților vamale în ceea ce privește taxele la import și export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe, fără a fi necesară constituirea unei garanții.

6. Pentru realizarea acestor completări legislative, se propune scoaterea cererilor de suspendare a actelor administrative care au ca efect aplicarea de taxe la import sau export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe (DRS) de sub incidența prevederilor Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 278 alin (2) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, pentru a nu mai exista situații în care debitorul să poată obține în instanță suspendarea executării actelor administrativ fiscale emise de autoritatea vamală fără constituirea garanției în cuantum de 100% a datoriei vamale, potrivit art. 90 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013.

7. În acest context este necesar să se prevadă dispoziții tranzitorii care să reglementeze soluționarea cererilor de suspendare a executării actelor administrative care au ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe aflate în curs pe rolul instanțelor de judecată. Dispozițiile tranzitorii au drept scop crearea unui cadru legislativ adecvat continuării judecării dosarelor aflate pe rol fără perpetuarea unor situații similare celor ce au condus la luarea de poziție a Comisiei Europene și implicit acumularea unor eventuale pierderi de resurse financiare atât pentru bugetul UE, cât și pentru bugetul de stat.

Prin Decizia nr. 962 din 12 martie 2014 pronunțată în recurs de Secția a II-a civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție a hotărât că înlăturarea de la aplicare a legii generale ori de câte ori există o dispoziție specială într-o materie dată, nu trebuie să fie expresă, fiind de la sine înțeleasă, întrucât este consecința directă a principiului *specialia generalibus derogant*. Ca o consecință a acestui principiu, nu este permisă în materie de suspendare a executării unei decizii vamale aplicarea Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ care prevede cadrul general în care o persoană vizată sau care nu este vizată direct de un act administrativ poate să îl atace în instanță, cerând anularea lui și, eventual, despăgubiri. În speță, prevederea nou introdusă nu retroactivează aplicarea legii noi ci obligă toate instituțiile naționale implicate să aplice reglementările unionale în vigoare din 2007 și respectiv din 2016. Astfel, se poate observa că problematica obligării debitorului la constituirea garanției potrivit art. 90 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 de către instanța de judecată în timpul soluționării dosarului este supusă legii în vigoare la data producerii evenimentului legislativ nou și nu este introdusă prin acesta.

8. Proiectul de act normativ are în vedere crearea cadrului normativ pentru completarea legislației naționale privind suspendarea executării deciziilor vamale care au ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe (DRS) emise de autoritatea vamală, în vederea asigurării conformității acesteia cu articolul 244 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/1992 (în vigoare până la data de 1 mai 2016, înlocuit de articolul 45 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, aplicabil în prezent).

9. Proiectul supus atenției nu restrânge dreptul de acces liber la justiție, având în vedere că atât împotriva deciziei emise ca urmare a exercitării căii de atac prealabilă la organul competent potrivit art. 272 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, cât și împotriva deciziilor de soluționare a cererilor de suspendare a executării actelor administrativ fiscale care au ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe și respectiv împotriva refuzului nejustificat de a soluționa o astfel de cerere, solicitantul se poate adresa instanței de judecată pentru anularea și respectiv obligarea autorității la răspuns. În ceea ce privește cererile de chemare în judecată formulate împotriva deciziilor de soluționare a cererilor de suspendare a executării actelor administrativ fiscale care au ca efect aplicarea de taxe la import sau la export corespunzător datoriei vamale și a altor taxe și respectiv împotriva refuzului nejustificat de a soluționa o astfel de cerere se soluționează de instanțele de judecată prin aplicarea art. 45 alin (3) și art. 90 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

2.4 Alte informații *)

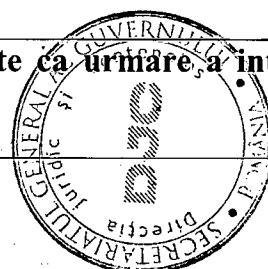
Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

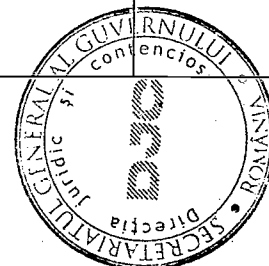
3.9. Alte informații

Nu au fost identificate.

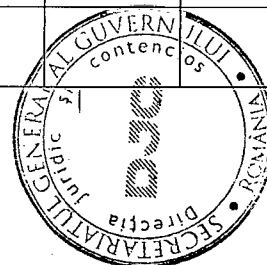
Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						

c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind						

fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Nu este cazul.						
4.8. Alte informații Nu au fost identificate.						

Secțiunea a 5-a

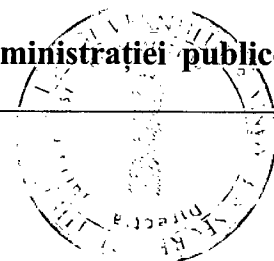
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Se supune spre aprobarea președintelui Autorității Vamale Române proiectul de ordin privind competența de soluționare și atribuțiile structurii competente din cadrul Direcției regionale vamale.</p> <p>5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul.</p> <p>5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului vamal al Uniunii, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Prezentul act normativ nu transpune directive UE.</p> <p>5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Prezentul act normativ creează cadrul pentru aplicarea actelor legislative UE.</p> <p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.</p> <p>5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Nu este cazul.</p> <p>5.6. Alte informații Nu au fost identificate.</p>

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

<p>6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul.</p> <p>6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice prin afișare pe site-ul Ministerului Finanțelor.</p> <p>6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale</p>

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1178/2023.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Nu este cazul.

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul act normativ a fost elaborat cu aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare. Prezentul act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor la data de 05.10.2023.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8- a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea Legii nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

~~PRIM-MINISTRU~~

ION-MARCEL CIOLACU

